

**Finansal piyasalarda risk iştahı yumuşak iniş beklentilerinin artmasıyla tekrar toparlandı**

**Küresel riskli varlıklara olan talep dün pozitif bir seyir izledi.** ABD'de Ağustos ayı üretici enflasyon ve perakende satış verileri açıklandı. Tahminlerin üzerinde gelen perakende satış verileri ekonomik aktiviteye dair pozitif sinyaller verirken, yumuşak iniş beklentilerini kuvvetlendirdi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) politika faizlerini sabit tutacağı beklentilerinin aksine 25 baz puan artırdı. ECB Başkanı Christine Lagarde faiz kararı sonrası yaptığı açıklamalarda ekonomideki ivme kaybına ve işgücü piyasalarındaki direnç dikkat çekti. Enerji ve gıda fiyatlarının enflasyon açısından yukarı yönlü riskler oluşturduğunu söylerken, enflasyonu %2'lik hedefe indirme konusunda kararlılıklarının altını çizdi. ECB üyelerinin önemli çoğunluğunun karar lehinde oy kullandığını, bazı üyelerin ise ara vermeyi savunduğunu belirtti. Bu ortamda dün ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan artışla %4,29'a yükselirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 6 baz puan düşüşle %2,60 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,8 yükselirken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,9 artış yaşandı. Dolar endeksi %0,6 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,1 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,0 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %1,4 düşüş yaşandı. Altının ons fiyatı %0,2 artış gösterdi.

**Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi.** TCMB'nin yayımladığı verilere göre özel sektörün yurtdışından temin ettiği uzun vadeli kredi borcu Temmuz'da hafif yükseldi. Dün dalgalı bir seyir izleyen Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %1,3 ve %1,7 artış gösterdi. Ülke risk primi yataya yakın seyrederken, kısa vadeli TL cinsi tahvil faizleri yükseldi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,5 değer kazandı.

**Yeni günde küresel piyasalar Çin'den gelen olumlu verilerle pozitif bir seyir izliyor.** Çin'de Ağustos ayı perakende satış ve sanayi üretimi verileri beklentilerin üzerinde gelirken, ekonomik toparlanmaya dair olumlu sinyaller verdi. Çin Merkez Bankası (PBoC) orta vadeli politika faizi olan

**Günlük Değişimler**

Dolar/TL	26,86 ▼ -0,2%	BİST 100	8.119 ▲ 1,3%
TR 2Y	29,54 ▲ 85 bp	TR 10Y	24,42 ▲ 204 bp
DXY	105,4 ▲ 0,6%	MSCI Dünya	2.983 ▲ 0,9%
Altın (ons, \$)	1.910 ▲ 0,2%	ABD 10Y	4,29 ▲ 4 bp
Brent (varil, \$)	93,7 ▲ 2,0%	Karbon (ton, €)	83,1 ▲ 0,1%

**Döviz Kurlarında Günlük Hareket**

Dolar/Türk Lirası	-0,2%
Dolar/Güney Afrika Randı	1,2%
Dolar Endeksi	0,6%
Dolar/Japon Yeni	0,0%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,3%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,7%
Euro/Dolar	-0,8%
Dolar/Brezilya Reali	-1,0%

**MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)**

MSCI Türkiye	1,5%
MSCI Latin Amerika	1,3%
MSCI Dünya	0,9%
MSCI Kuzey Amerika	0,8%
MSCI Avrupa	0,8%
MSCI GOÜ	0,8%
MSCI Asya Pasifik	0,7%
MSCI GOÜ Avrupa	0,1%

**Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri**

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Konut Satış İstatistikleri (bin adet)	Ağustos		109,5
Türkiye	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (milyar TL)	Ağustos		48,6
ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Ağustos	0,1%	1,0%
ABD	Michigan Üniversitesi Güven Endeksi	Eylül	69,5	69,5

## Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

bir yıl vadeli borç verme faizini %2,50'de sabit tutarken, piyasalara ekstra likidite sağladı. PBoC dün de ekonomik toparlanmayı desteklemek için bankaların rezerv olarak ayırmaları gereken zorunlu karşılık oranını düşürmüştü. Bugün küresel tarafta ABD Ağustos ayı sanayi üretimi verileri ile Eylül ayı Michigan Üniversitesi tüketici güven endeksi rakamları açıklanacak. Yurtiçinde ise Ağustos ayı merkezi yönetim bütçe tablosu ve konut satış istatistikleri yayımlanacak.

**ECB politika faizlerini artırdı.** Dünkü toplantısında ECB, %3,75 olan depo faizini %4,00'a, %4,25 olan temel refinansman faizini %4,50'ye ve %4,50 olan marjinal fonlama faizini %4,75'e çıkardı. Karar sonrası yayımlanan açıklamada, enflasyonda gerileme sürse de uzun süre yüksek seviyelerde kalacağı öngörüsü yinelendi. Politika faizlerinin geldiği mevcut seviyenin, yeterince uzun süreler korunması halinde, enflasyonun hedefine ulaşmasında önemli katkılar yapacağına altı çizildi. ECB, borçlanma maliyetlerinin gerektiği sürece yeterince kısıtlayıcı seviyelerde tutulacağını ve sıkılaştırmanın seviyesi ve süresinin belirlenmesinde verilere bağlı yaklaşımını koruyacağını tekrarladı. Karar metninde ECB önümüzdeki döneme ait projeksiyonlarını da yayımladı. 2023 enflasyon beklentisini %5,4'ten %5,6'ya; 2024 beklentisini ise %3'ten %3,2'ye yükseltti. 2025 enflasyon beklentisi ise %2,1 olarak belirlendi. Geçmişteki faiz artırımlarının finansal koşulları güçlü bir şekilde sıkılaştırmasının talep üzerindeki etkileri ve zayıflayan küresel ticaret nedeniyle ECB büyüme tahminlerini aşağı çekerken, 2023 için %0,7, 2024'te %1,0 ve 2025 için %1,5 büyüme öngördüğünü açıkladı.

**ABD'de Ağustos ayında üretici fiyatları beklentilerin üzerinde artarken, perakende satış verileri pozitif sinyaller verdi.** ABD'de üretici fiyat endeksi (ÜFE) Ağustos'ta aylık bazda %0,7 yükselirken, yıllık bazda artış hızı %1,2 olacağı tahminlerinin üzerinde %1,6 seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, perakende satışlar Ağustos'ta beklentileri aşarak aylık bazda %0,6 artış gösterdi. Gıda ve enerji hariç çekirdek satışlar da %0,1 gerileyeceği tahminlerinin aksine %0,1 yükseldi.

**Çin'de Ağustos ayı ekonomik aktivite verileri beklentilerin üzerinde geldi.** Çin'de perakende satışlar Ağustos'ta yıllık bazda %3,0 yükseleceği tahminlerinin ötesinde %4,6 artış gösterdi. Sanayi üretimi de %3,9 artış beklentilerini geride bıraktı ve yıllık bazda %4,5 genişledi.

**TCMB özel sektörün yurtdışından sağladığı kredi borcu Temmuz ayı verilerini yayımladı.** Buna göre, Temmuz itibarıyla özel sektörün yurtdışından temin ettiği uzun vadeli kredi borcu bir önceki aya göre 0,6 milyar dolar artışla 146,3 milyar dolara yükseldi. Veriler, kalan vadeye göre incelendiğinde, Temmuz itibarıyla 1 yıla kadar vadesi olan borcun ana para ödemelerinin toplam 43,4 milyar dolar seviyesinde olduğuna işaret etti.

**Eylül'ün ilk haftasında TCMB rezervlerinde sınırlı değişimler gözlemlendi.** 8 Eylül'de biten haftada TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,5 milyar dolar azalırken, döviz rezervleri yaklaşık 0,5 milyar dolar yükseldi. Böylece brüt rezervler 120,6 milyar dolarda yataya yakın seyrederken, net rezervler de 16,2 milyar dolardan 16,8 milyar dolar seviyesine yükseldi.

**Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi bir hafta aradan sonra negatife döndü.** TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 8 Eylül'de biten haftada 0,7 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 28,1 milyon dolar azalttılar. Böylece hafta genelinde yabancılar toplamda 29,1 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapmış oldular.

**8 Eylül'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları 0,3 milyar dolar artış gösterdi.** TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,5 milyar dolar gerilerken, tüzel kişiler YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,8 milyar dolar yükseldi. 8 Eylül 2023 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %13,3 azalarak 211,6 milyar dolar oldu.

## Şirket ve Sektör Haberleri

**Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), DMR Unlu Mamuller'in halka arz başvurusunu onayladı.** Şirket, halka arz ile çıkarılmış sermayesini 110,3 milyon TL'den 185,3 milyon TL'ye yükseltmeyi planlıyor. Halka arzda pay başına belirlenen bedel 10,24 TL oldu.

## Şirket ve Sektör Haberleri

**Denizbank 367 gün vadeli, 50 milyon Euro ve 230 milyon dolar olmak üzere iki dilimden oluşan muraba sendikasyon sözleşmesi imzaladı.**

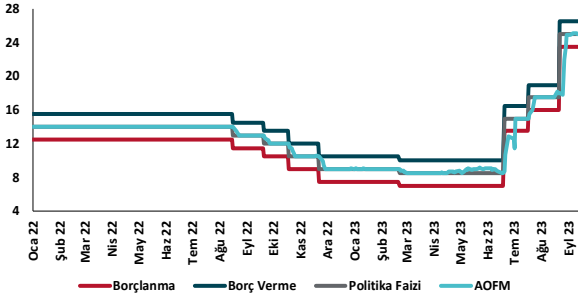
**TÜİK "Girişimlerde Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması, 2023" sonuçlarını açıkladı.** Buna göre, 10 ve üzeri çalışanı olan girişimlerin İnternete erişim oranı 2023'te %96,0 oldu. Sosyal ağlar, bloglar, mikro bloglar veya multimedya paylaşım siteleri gibi sosyal medya uygulamalarını kullanan girişimlerin oranı ise %40,2 oldu. Web sitesi sahiplik oranı, bir önceki yıla göre 4,7 yüzde puan yükselerek %55,9'a ulaştı. Yapay zeka teknolojilerinden herhangi birini kullandığını belirten girişimlerin oranı bir önceki yıla göre 2 yüzde puan artmasına karşın %5,5'te kaldı.

**Tarımsal Üretim Planlanması Kurulu kuruluyor.** Resmî Gazete'de yayımlanan ve yürürlüğe giren, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın hazırladığı "Tarımsal Üretim Planlanması Hakkında Yönetmelik" ile tarımsal üretimin öngörülebilir ve yönetilebilir olması amaçlanıyor. Kurul'un görevleri arasında üretilecek ürün ve ürün grupları ile asgari ve azami üretim miktarlarının belirlenmesi, planlama yapılırken arz güvencesinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması ve tarımsal üretimin geliştirilmesi için iklim değişikliğinin dikkate alınması, uygun ekolojilerde arz ve talep miktarı ve yeterlilik oranlarına göre üretim planlarının oluşturulması bulunuyor. Buna ek olarak planın hazırlandığı bölge için su kısıtı, tarımsal altyapı, sosyo-ekonomik koşullar ve pazarlama olanakları gibi faktörlerin de göz önünde bulundurulması öngörülüyor.

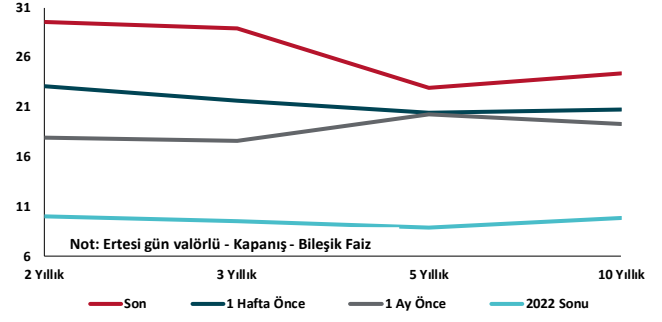
**Türkiye, üçüncü nükleer güç santrali yatırımı için Çin ile anlaşma aşamasında.** Basında çıkan habere göre, Trakya'da inşa edilmesi planlanan üçüncü nükleer güç santralinin yapımı için Türkiye ile Çin'in birkaç ay içerisinde anlaşması bekleniyor. Yine aynı habere göre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yaptığı açıklamada, müzakerelerde önemli bir noktaya gelindiğini ve Çin ile nükleer güç programı konusunda anlaşmaya yakın olduğunu belirtti.

**Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tahminini riskli buldu.** Basında çıkan habere göre, OPEC Genel Sekreteri Haitham al-Ghais yaptığı açıklamada, IEA İcra Direktörü'nün Salı günü yapmış olduğu açıklamanın küresel bazda ekonomiler için korkunç sonuçlar doğurabileceğini ve potansiyel olarak benzeri görülmemiş bir enerji kaosuna yol açabileceğini belirtti. IEA İcra Direktörü Fatih Birol, Financial Times'da yayımlanan köşe yazısında ilk kez kömür, petrol ve doğal gazın talebin 2030'dan önce zirveye ulaşacağını, ardından iklim politikalarının yürürlüğe girmesiyle fosil yakıt tüketiminin düşeceğini tahmin edildiğini yazmıştı.

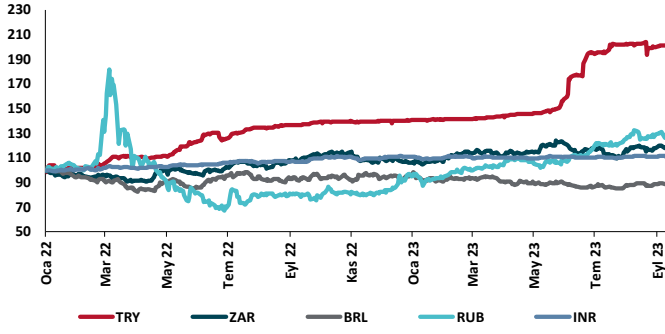
## TCMB Faiz Koridoru



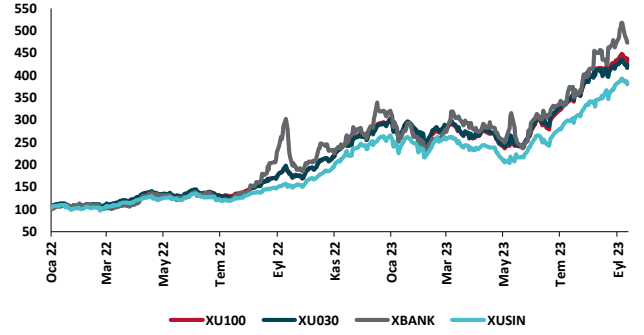
## Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)



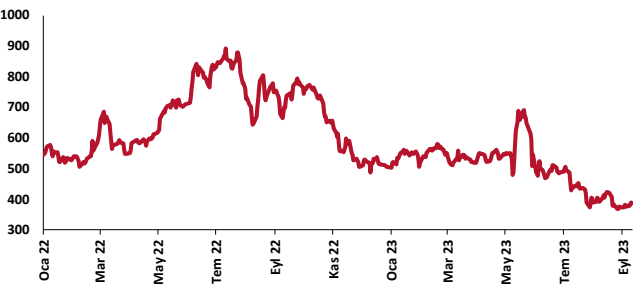
## USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)



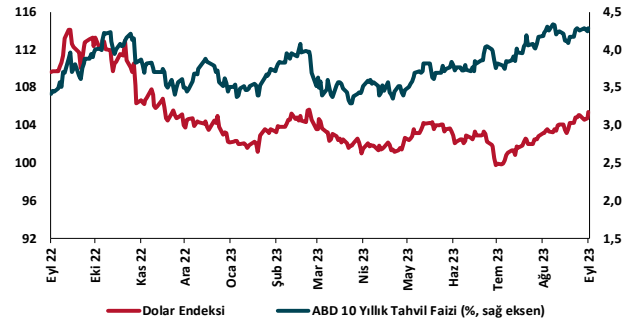
## Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)



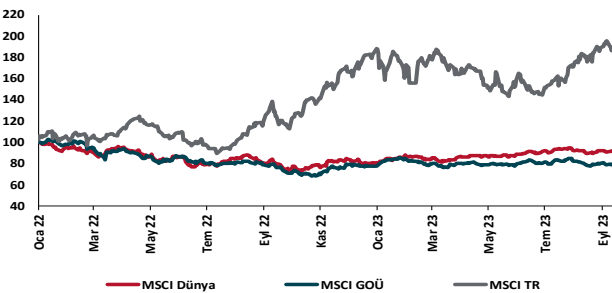
## Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)



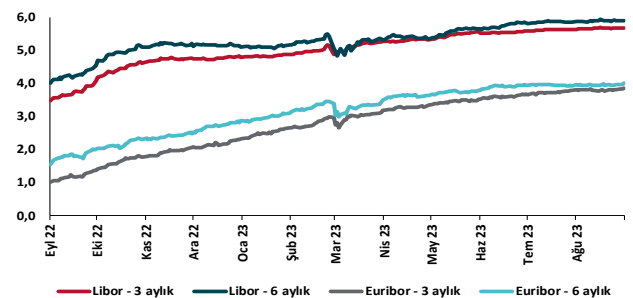
## Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi



## MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)



## Küresel Gösterge Faizler (%)





## Danışmanlık Hizmetleri

## Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.